Báo cáo tình hình tài chính (B01-DNN)

Hướng dẫn lập báo cáo tình hình tài chính theo mẫu B01a-DNN và B01b-DNN của Thông tư 133, cách hệ thống tổng hợp chỉ tiêu và xử lý khi tổng tài sản chưa cân nguồn vốn.

Giới thiệu

Báo cáo tình hình tài chính, trước đây gọi là bảng cân đối kế toán, phản ánh toàn bộ tài sản và nguồn hình thành tài sản của đơn vị tại một thời điểm. Đây là báo cáo bắt buộc trong bộ báo cáo tài chính năm.

Hai mẫu báo cáo

Mẫu	Áp dụng cho
B01a-DNN	Doanh nghiệp đáp ứng giả định hoạt động liên tục. Đây là mẫu phần lớn doanh nghiệp sử dụng.
B01b-DNN	Mẫu đầy đủ hơn, phân tách tài sản và nợ phải trả thành ngắn hạn và dài hạn.

Cả hai nằm tại **Kế toán → Báo cáo**, chọn năm rồi xem kết quả.

Cách hệ thống tổng hợp chỉ tiêu

Mỗi chỉ tiêu trên báo cáo là tổng số dư của một nhóm tài khoản. Hệ thống cộng theo **tiền tố mã tài khoản**, do đó tài khoản chi tiết mà đơn vị tự mở vẫn được gộp đúng vào chỉ tiêu tương ứng.

Chỉ tiêu	Nhóm tài khoản
Tiền và các khoản tương đương tiền	111, 112, 113
Các khoản phải thu	131, 138, 141, và phần dư Nợ của 331
Hàng tồn kho	151 đến 157
Tài sản cố định	211 trừ hao mòn lũy kế 214
Phải trả người bán	Phần dư Có của 331
Thuế và các khoản phải nộp Nhà nước	333
Vốn góp của chủ sở hữu	4111

Chỉ tiêu	Nhóm tài khoản
Lợi nhuận sau thuế chưa phân phối	421, cộng thêm lãi lỗ chưa kết chuyển

Xử lý lãi lỗ chưa kết chuyển

Khi đơn vị chưa thực hiện bút toán kết chuyển cuối kỳ, các tài khoản doanh thu và chi phí vẫn còn số dư. Nếu chỉ lấy số dư tài khoản 421, tổng tài sản sẽ không bằng tổng nguồn vốn.

Hệ thống xử lý bằng cách **cộng phần lãi lỗ chưa kết chuyển** vào chỉ tiêu lợi nhuận sau thuế chưa phân phối, tính bằng tổng doanh thu và thu nhập trừ tổng chi phí. Nhờ vậy báo cáo vẫn cân ngay cả khi chưa kết chuyển.

Kiểm tra cân đối

Báo cáo hiển thị thông báo đối chiếu ngay đầu trang:

Thông báo	Ý nghĩa
Tổng tài sản bằng tổng nguồn vốn	Báo cáo cân đối, số liệu đủ điều kiện sử dụng.
Cảnh báo lệch kèm số tiền	Có bút toán thiếu vế hoặc tài khoản chưa được nhận diện vào chỉ tiêu nào.

Khi báo cáo chưa cân

1. Mở bảng cân đối tài khoản, kiểm tra tổng phát sinh Nợ có bằng tổng phát sinh Có hay không.
2. Nếu bảng cân đối tài khoản đã cân mà báo cáo tình hình tài chính vẫn lệch, nguyên nhân thường là tài khoản có mã không theo chuẩn Thông tư 133 nên không được gộp vào chỉ tiêu nào.
3. Rà soát hệ thống tài khoản, đối chiếu mã tài khoản đang dùng với mã chuẩn.

Trước khi lập báo cáo

Công việc	Lý do
Đối chiếu tiền, kho, công nợ	Ba khoản mục chiếm tỷ trọng lớn nhất trên báo cáo.
Chốt bảng lương, hạch toán chi phí lương	Ảnh hưởng tới chỉ tiêu phải trả người lao động.
Tính khấu hao tài sản, phân bổ công cụ dụng cụ	Ảnh hưởng tới giá trị còn lại của tài sản.
Kiểm tra bảng cân đối tài khoản	Bảo đảm không còn số dư bất thường.

Khuyến nghị

- **Giữ mã tài khoản theo chuẩn Thông tư 133.** Đây là điều kiện để hệ thống tổng hợp đúng chỉ tiêu.
- **Xem báo cáo hằng quý.** Không nên chờ tới cuối năm mới phát hiện số liệu chưa cân.
- **Đối chiếu số đầu năm với báo cáo năm trước.** Số dư đầu năm phải khớp số cuối năm của kỳ trước.

Tài liệu liên quan

- Bảng cân đối tài khoản
- Báo cáo lưu chuyển tiền tệ
- Thuyết minh báo cáo tài chính